

ΚΑΡΤ-ΠΟΣΤΑΛ

«Η Βασιλικούλα—Κική την λένε την φίλη μου, μὰ μένα μ' ἀρέσει νὰ τὴ φωνάζω, καὶ πῶς θυμῶνει! μὲ τ' ὄνομα ποῦ τῆς ἔδωσε ὁ νουνός της—ἡ Βασιλικούλα λοιπὸν ποῦ λέγαμε ἀνταλλάσσει Κάρτ-Ποστάλ. Τῆς μόδας εἶναι. Τὸ ξέρω. Μοῦ τὸ εἶπε κ' ἡ ἴδια. Καὶ μάλιστα ἄλλη δικαιολογία ἀπ' αὐτὴ δὲ βρῆκε, ὅταν τῆς ἀπέδειξα πόσο ἀσεμνο καὶ πόσο—τὸν δεῦτερο χαρακτηρισμὸν τὸν ἀφίνω ἀσυμπλήρωτο—εἶναι μιὰ κόρη μὲ κάποια ἀνατροφή καὶ μὲ κάποιο ἠθικὸ ἐγωισμὸ νάνταλάζη, ἔστω καὶ σεμνότετες εἰκόνες, ἀπὸ τὴν Ἁγία Γραφή παρμένες δλες ἢ ἀπὸ τὸν Γεροστάθη, μὲ νέους ποῦ δὲν τοὺς ξέρει καθόλου καὶ ποῦ μπορεῖ ὄλοι νὰ μὴν εἶναι καὶ τόσο ἄξιοι αὐτῆς τῆς οἰκειότητας.

— Καὶ ὁ πατήρας τί λέει; τὴν ἐρώτησα.
— Ὁ μπαμπᾶς δὲ λέει τίποτα!... Γελάει μὲ τὶς νόστιμες κάρτες ποῦ μοῦ στέλνουν καὶ πληρώνει τὰ ἔξοδα!...

Ἀφοῦ γελάει ὁ «μπαμπᾶς», ἐγέλασα κ' ἐγώ. Ἐγέλασε καὶ ἡ Βασιλικούλα. Καὶ μὲ γέλια μ' ἐρώτησε.

— Οὔτε μὲ μένα δὲν θ' ἀποφάσιζες, κυρία σεμνότητη, νὰ παίξης, τὸ εὐχάριστο αὐτὸ παιχίδι;

— Νὰ πάρης πίσω τὸν τίτλο ποῦ μοῦ δίνεις, τῆς εἶπα, γιατί σεμνότητη δὲν εἶμαι ἄλλο σεμνοτυφία κ' ἄλλο αξιοπρέπεια. Νὰ τὸ νοιώσης. Μ' ἕναν ἄνθρωπον ποῦ δὲν τὸν ξέρω καὶ ποῦ δὲν ὑπάρχει καμμιά ἀνάγκη νὰ τὸν μάθω, δὲν βλέπω γιὰ ποῖο λόγο νανοῖξω μιὰ οἰκειότητα ἀφοῦ εἵμπορῶ νὰ περάσω τὴ ζωὴ μου καὶ χωρὶς αὐτῆ. Ὁ μπαμπᾶς αὐτός ἄς μοῦ λείπη. Ἐχει τόσας ἄλλας ἐνασχολήσεις εὐχάριστες ἢ ζωὴ, ὅστε αὐτὴ ἢ περιττὴ, καὶ φορτικὴ, ἀν ἀγαπᾶς, ἐνασχολήσεις δὲν μ' ἀρέσει καθόλου.

Τῆς εἶπα κ' ἄλλα πολλὰ καὶ δὲν κατώρθωσα νὰ τὴν πείσω.

— Καλὰ σὲ λέγαμε καὶ στὸ Ἀρσάκειο Γερούσια, μοῦ εἶπε κ' ἀρχίσαμε ἀμέσως νὰ μι-

τῶν βουνῶν τοῦ Αἰλικίου, σὲ μέρη ὅπου ὁ ἀέρας εἶναι φαρμακὶ μοναχὸ γιὰ ὅποιον ἄλλον. Κ' ὁμοίως ἔμαθα τοὺς ἀνθρώπους ἀφοῦ τοὺς βγάλουν ἀπ' τὶς βρομερὲς τοὺς μονιὲς καὶ τοὺς πᾶν σὲ βουναλάκια ἢ σὲ κάμπους ἀνοιχτοὺς ὅπου φυσᾷ δροσερὸ, μυρομένο, ζωογόνο ἀεράκι, οἱ ἄνθρωποι ἀφοῦ μακραινόνται καὶ πεθαίνουν. Κ' ἐπειδὴ δυσκολευόμαστε νὰ πιστέψουμε στὰ λόγια τοῦ φίλου μας, κάθε ψέφτης μὲ τὸ μάρτυρά του, μὰς λέγει, καὶ πᾶει καὶ μὰς φέρνει ἕνα ὄρατο βιβλίο ἐνοῦ περίφημου περιηγητῆ καὶ γιαντροῦ ποῦ γύρισε τὶς Ἰνδίες καὶ στὸ κατεβατὸ 153 μὰς ἔδειξε γραμμμένα καὶ ζωγραφισμένα ἀφτὰ ποῦ σὰς λέμε.

Με τοὺς αἰῶνες λοιπὸν ἔμαθε φαίνεται ὁ ὄργανισμὸς στὸ φρικτὸ φαρμακί, στὸ μολεμένο ἀεράκι, καὶ δὲ μπορεῖ νὰ ζήσει δίχως. Ἐ λοιπὸν, σὰς ἀρέσει μιὰ τέτλια ἀντοχῆς ποῦ θὰ καταντήσῃ τὸ νοῦ μας σὰν τῶν Ἰβουλά τὰ κορμιά; Γι' αὐτὸ λέμε πῶς ἐκ Θεοῦ θάνατι τὸ Συνέδριο. Ἴσως ἀφτὸ θάβρει κανένα τρόπο ν' ἀπομακρύνει τὶς νέες γενεὲς ἀπ' τὶς ποδιές τῆς Ακαδημίας.

..

Θάχαμε καὶ κάτι ἄλλο νὰ σὰς ποῦμε γιὰ τὰ «ἀδρὰ καὶ ἀκαταμαχητὰ». Θὰ σὰς θυμίζουμε ἐνοῦ σοφοῦ καθηγητῆ ἕνα σαφώτατο ἄρθρο, ποῦ δημοσιέψατε, πᾶν τῶρα δὴ χρόνια, στὰ Παναθηναϊκὰ καὶ ποῦ βουρδουρίζει ἀπὸ τέτλια «ἀδρὰ καὶ ἀκαταμαχητὰ», ὅπως ὁ κόρπος τοῦ Πτωχοπρόδρομου ἀπὸ ψεῖρες ἀμυγδαλάτες. Ὄνομα καὶ μὴ χωριῖ, λέγ' ἡ παροιμία. Τὸνομα τοῦ σοφοῦ καθηγητῆ ἀρχίζει ἀπὸ κεί ποῦ τελιώνει τὸνομα τοῦ Κ. Παπαχρητῆ. Ἡ ὄραξ του μεγάλη καὶ τρανή, σ' ἀνατολή καὶ δύση σημισμένη. Τ' ἀποστραγγίδι τῆς τὸ ἴδιο καὶ χειρότερο κ' ὁ Κόρπος τοῦ πάντα γεμάτος ἀπὸ ἀδρὰ κ' ἀκαταμαχητὰ.

Παραπάνω δὲ σὰς λέμε γιὰτὶ ξέρομε πῶς εἴστε πολὺ δυσκολευόμενοι στὰ προσωπικὰ καὶ φοβούμεστε μήπως μὰς βρεῖτε ἀφτὰ ἀφορμὴ καὶ μὰς ἀρνηθεῖτε ξανά καὶ τῶρα τὴ φιλοξενία. Δὲν πιστέβουμε νὰ μὰς κάνετε ἀφτὸ τὸ ἄδικο, μάλιστα περιμένουμε καὶ καναδυὸ θερετικὰ λόγια, γιὰτὶ ἔχομε ὄρεξη, ὅπως σὰς τὸ χαραξάμε στὴν ἀρχὴ, νὰ σὰς γράψουμε μερικὲς ἀράδες γιὰ τὴ γλωσσικὴ ἔρεθνα ποῦ ἀνοίξατε στὸ περιοδικὸ σὰς. Ἡ γνώμη μας εἶναι πῶς τὸ πρόβλημα δὲ βάλθηκε ἀπὸ μίξ ἀρχῆς στὴ θέση τοῦ Ἀλήθια πούνη καὶ πολὺ δύσκολο. Τὸ εἶδατε παραπάνω στὰ τραγουδοχορεφτικὰ. Χρειάζεται πολλὲς φορὲς γιὰ νὰ τοποθετήσῃ κανεὶς καλὰ ἕνα ζήτημα, γιὰ πολλὴ μελέτη, κόπος, σκέψη, προσοχὴ, παρὰ νὰ λύσει ἕνα πρόβλημα.

Τὶ νὰ σὰς ποῦμε; Δὲν τὸ πιστέβουμε πῶς μὲ τὰ σωστὰ σὰς ζητήξατε νὰ φωτισθεῖτ' ὁ ἴδιος. Σὲ τί παρακαλῶ; Γιὰτὶ ὁ ἕνας γράφει ἔτσι κ' ὁ ἄλλος ἄλλιως, ἀφτὸ χρειάζονταν ἰδιαίτερη, κεινούρια ἔρεθνα γιὰ νὰ τὸ μαθεῖτε. Καὶ περιμένατε νὰ σὰς τὸ

ποῦν οἱ ἴδιοι; Τὶ τάχα τῆς πολυγωνίας τὰ αἷτια δὲν εἶναι ὀλοφάνερα; Τὰ παλιὰτὰ ξέρομε γιὰ ὄλοι. «Νέαν τροπὴν» μὰς ὑποσχεθήκατε νὰ δώσετε στὸ ζήτημα, καὶ περιμέναμε κ' εἶχαμε μεγάλες ἐλπίδες! Γι' ἡ Παλιὰ Διαθήκη τὴν ξέραμε, κ' ἀπ' τὴν ἔρεθνα σὰς περιμέναμε νέο κήρυγμα. Ἐνα κ' ἀπλὸ γιὰ μὰς τοὺς ἀπλοὺς καὶ πολλοὺς ποῦ κάνομε Ἐνα, τὸ ἕνα ποῦ τὸ λέν' ἔθνος, κήρυγμα γιὰ τὸ πῶς ἀπὸ δῶ καὶ μπρὸς θὰ μορφώνονται ὁ λαὸς καὶ τὰ παιδιὰ ποῦ μένουν ἀγράμματα μὲ τὰ γράμματά σὰς κ' ἀνεμόφωτα μὲ τὶς σφίρες σὰς. Ἐρεθνα γιὰ τὴ γλώσσα εἶναι ἔρεθνα γι' ἀφτὰ κ' ἔρεθνα ποῦ δὲν κοιτάζει νὰ λύσ' ἀφτὰ τὰ ζητήματα δὲ ξέρει τί θέλει καὶ τί ζητᾷ.

Ὅσοπο ὄρα γιὰτὶ νὰ πᾶσομε καὶ ζητώντας συμπάθιο γιὰ τὴ πολυλογία σὰς προσκυνούμε μὲ τὸ ἀνηκὸν σέβας.

ΣΤΡΑΤΟΣ καὶ ΦΩΤΗΣ

Γενάρης 1904.

Κουταλιανὸ

ΘΥΜΗΜΑΤΑ

Θυμᾶμαι ἀπόψε ὅτὸ παλὸν σπιτάκι μας στὴ χώρα, —Θλιμένη μόλις ἐσθυσαν τὰ λόγια τὰ παλὰ καὶ οἱ θρήνοι ἀπὸ τὰ χεῖλη σου καὶ ἀπὸ τὰ μάτια [ἢ μπόρα Φθινόπωρα διαβατικὰ στὴ νέα καλοκαιριά.

Θυμᾶμαι τὸν παλὸν σκοπὸ λυπητερὰ ἐτραγουδα. Ρόδο χλωμὸν ἐστόλιζε τὰ ὀλόθρηνα μαλλιά. Στὸ κλάμα ἢ λάμπα ἐκέρωνε, στὸ φῶς καὶ ἡ [πεταλούδα Γύρω στὴ θάλαξ ἢ ἀμοιρη ποθοῦσε ἀνοῦ ἀγκαλιά.

Θυμᾶμαι σιγομίλητα ἐπιθύριζε μιὰ ῥίμα. Κ' ὁ τόνος γύρω στὸ φτωχὸ σπιτάκι μιὰς νυχτιάς Μάκρανε ὡσὰν τὸ ἀπάντεχο τῆς ἐρημιᾶς τὸ δῆμα. Στὰ θλιβερὰ ἄλση ποῦ σιγοῦν τὰ φύλλα τῆς ἰτιάς.

Θυμᾶμαι ποῦ χερᾶκια ἀχνὰ ἐστίμωναν μὲ τρόμο. Στὴ μοναξιά ἐθυμίζοντας τὰ χεῖλη τὰ νεκρὰ. Κ' ἀργὰ τὰ μάτια ἐδιάβαιναν στῆς σκέψεις μαῦρο [δρόμο, Ὅθε τὸ σπιτὸν ἐγερνε στενάζοντας πικρὰ.

Γλυκειὰ μου! Ἡ δροσο ἐστάλαζεν ὀλόνοχτα ἀπ' [τὰ ὕψη, Κ' εἶπε τὰ μάτια ὑψώνοντας στὴν ἀστερὴν βραδεία. Παρακαλῶ τὸ ἀγιωτὸν τὸ πνεῦμα σου μιὰ θλίψη. Νᾶνε ἢ ἀγάπῃ μας, χαρὰ τοῦ πόνου ἢ συνοδεία.

ΣΠΗΛΙΟΣ ΠΑΣΑΓΙΑΝΝΗΣ

ΡΩΜΕΪΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

Κ. ΘΕΟΤΟΚΗ

ΑΚΟΜΑ;

Τὸ λητρουβειὸ ἀλίθε. Δυὸ φωτιές μαῦρες ἐφέγγαν ἀδύνατα στὴν καπνοῦρα ποῦ ἀνάδινε ἢ στιά. Τὴ λιθάρι ἐτρίζε, ἢ ζιφταριά ἐσοῦρωνε λάδι. Τρεῖς ἀπὸ τοὺς συντρόφους ἐδοῦλεθαι, δυὸ ἄλλοι ἐκοιμῶνταν κατὰ γῆ; ἀπάνου στὰ ληόστα. Ἦταν μεσάνυχτα καὶ κρύο.

Ἡ πόρτα ἀνοίξε. Ἐνας κυνηγὸς ἐμπῆκε μὲ τὰ σκυλιὰ του, ἀντρᾶς ὡς σαράντα χρόνων, μεγάλος μὲ ἀντρίκια ἄλλα ἡμερὴν ὄψη, καὶ ποῦ ἐφοροῦσε φῆσι καὶ σιγγουὶ καὶ πλατοβράκι. Ἐφαινότου ταραγμένος.

«Καλὴ σπερὰ Θεοδόση» τοῦ εἶπαν «ἐβάρισε; κουνάδια;

«Καλὴ σπερα» ἀποκρίθηκε «ποῦ εἶναι ὁ Κούρκουπος;»

«Αὐτοῦ πέρα κοιμάται» ἔκαμε ἕνας ἀπὸ τοὺς δουλερτάδες ἀντρᾶς μισόκοπος καὶ ποῦ ἦταν, καθὼς λέγν, τοῦ λητρουβειοῦ ἀκαραβοκέρης. Κ' ἐπρόσθεσε.

«Κούρκουπε, ζύπνα. Ὁ ξάδερφός σου. Ἄλλὰ ὁ Κούρκουπος δὲν ἐξυπνοῦσε» εἶχε βαρὺν ὕπνο» καὶ ὁ Θεοδόσης ἐπῆγε σιμά του καὶ τὸν ἐσκούντησε μὲ τὸ πόδι.

«Τὶ εἶναι» ἔκαμε μισοκοιμημένος. «Τῶρα, τῶρα ἐπλόγιασα. Ἦρθε κ' ἔλας τὸ ἀλλάγι μου;»
«Ἐύπνα» ἢ γυναίκα σου σὲ θέλει» ἤμουν γιὰ κουνάδια καὶ τὴν εἶδα.

Ὁ Κούρκουπος ἐσηκώθηκε ἀμέσως ἀνήσυχος. Ἦτον νέος ὡς εἰκοσιπέντε χρόνων ὁμορφος ὄχι μὰ τὸ ἀνὰβλεμμά του ἔδειχνε πολλὴν καλωσύνη. Κ' αὐτός ἦτον χωριάτικα ντυμένος, λυγδερὸς ἀπὸ τὰ λαδία, καὶ μὲ κορμὶ μαζωμένο λίγο ἀπὸ τὴν ἀκοπή ἐργασία.

Οἱ δύο ἀντρᾶς ἐβῆσαν ἀνάμα. Τὸ χωριὸ ἐκοιμότου. Ἡ ἀστραγγιὰ ἐφώτιζε τὸ δρόμο. Κάπου κάπου σκύλος τοὺς ἀληχτοῦσε.

«Τὶ τρέχει;» ἐρώτησε ὁ Κούρκουπος σκιασμένος. Ὁ ἄλλος δὲν ἀπολογήθη. Σιωπηλὰ ἐφτάσαν βιαστικοὶ στὴ γειτονιά τους. Ὁ Κούρκουπος ἐτρεξε στὸ σπιτι του, ἀλλὰ ἐβῆκε τὴν πόρτα κουνταλωμένην ἀπ' ὄξω.

«Ποῦ εἶναι;» ἐρώτησε ντροπιασμένος.

«Πέρα στοὺς Ἐρμονεῖς» τοῦ ἀπάντησε ὁ Θεοδόσης; καὶ χωρὶς ἄλλο λόγο ἐκίνησε πρὸς τὸν κατήφορο. Ὁ ἄλλος ἀκολούθησε κρύος ἵδρος ἐπερίχυνε τὰ μέλη του οἱ πλάτες του ἐπαγῶναν εἶχε χάσει τὴν ὄμι-

λιά του.

Ἐκατεβῆκαν στὸ στενὸ μονοπάτι πρὸς τὴ θάλασσα. Ὁ τόπος ἦτον ἐρημος. Τὰ βουνὰ ἔρθωμένα, ἀνακατωμένα καὶ ἀπόγαρμα, ἐφαινόταν τὴν ὄρα ἐκείνη μαῦρα τὸ νερὸ τοῦ τράφου ἐβράζε μὲ τὶς πέτρες. Στὸ τρίστρατο τοῦ φουρικισμένου ἐσταθῆκαν κ' ἐλυφθησαν πίσω ἀπὸ ἕνα βράχο. Ὁ Κούρκουπος ἐκάθισε γιὰτὶ τὰ γόνατά του ἐτρέμαν, ὁ ἄλλος τὸν κοιτάζε ζητώντας νὰ μαντέψῃ τὴν ὄψη του στὸ σκοτάδι. Ἀνάμειναν κ' ἀφοκράζονταν.

Οἱ φτερωτὲς τῶν μύλων ἐγύριζαν ἀκοπα κ' ἐφτάων σταυτιά τους τὰ τραγοῦδια τῶν μυλωνάδων, μαζῆ μὲ τὴ βοή τοῦ νεροῦ καὶ μὲ τὰ λαλήματα τὰ πρῶτα τοῦ κοκόρου.

Ἐάφνωσ οἱ σκύλοι ἐμούγκρισαν, ἀλλὰ ὁ Θεοδόσης τοὺς ἤσυχασε μ' ἕνα νόημα κ' ἐμουρμούρισε.— «Νά την. Πάρε». Καὶ τοῦ ἔβαλε τὸ καρποφύλλι στὸ χέρι.

Ἐνας ἴσκιος τοὺς ἐπλησίαζε ἀνεβαίνοντας τὸ ρόβολο. Μηχανικὰ ὁ Κούρκουπος ἐπῆρε τὸ ντουφέκι καὶ ἐσήκωσε τὸ λύκο. Τὰ μάτια του ἦταν κερραμένα ἀπάνου στὸν ἄνθρωπο, ποῦ τῶρα ἐδιάβαινε βιαστικὰ σιμά τους. Οἱ σκύλοι δὲν ἐσάλεψαν. Κ' ὁ Κούρκουπος ἀναστένανε βαθεῖα κ' εἶπε ἀλαφρωμένος πωθόνοντας τὸ ἄπλο.

«Εἶναι ἀντρᾶς».

«Εἶναι ἀντρίκια ντυμένη» οἱ σκύλοι τὴν ἐγνώρισαν. Χτύπα».